

NORMAE pro tribunalibus interdioecesanis vel regionalibus aut interregionalibus

CAPUT PRIMUM DE TRIBUNALIUM ERECTIONE DECERNENDA

ART. 1

§ 1. Ut causarum iudicialium, praesertim matrimonialium, accuratior et celerior pertractatio evadat, in Ecclesia habeantur Tribunalia interdioecesana, regionalia vel interregionalia; horum erectio a Supremo Signaturae Apostolicae Tribunali curatur¹, sive ad Episcoporum, etiam Ecclesiarum Orientalium, quorum interest, petitionem, sive etiam, si casus ferat, ad eiusdem Supremi Tribunalis Signaturae Apostolicae decisionem.

§ 2. Erectio, constitutio et ratio procedendi horum Tribunalium reguntur normis quae sequuntur, salvo iure Ecclesiarum Orientalium.

Art. 2

§ 1. Si erectio fiat petentibus Episcopis, oportet ut Episcopi quorum interest, petito et accepto «nihil obstat» Supremi Tribunalis Signaturae Apostolicae, decretum erectionis ferant, quod tamen vim non habebit nisi post Sanctae Sedis approbationem.

§ 2. Ad «nihil obstat» petendum oportet ut Episcopi quorum interest, in respectivo coetu adunati, conveniant inter se et ad Supremum Tribunal Signaturae Apostolicae referant:

- 1) De rationibus propter quas Tribunalia erigenda statuerunt.
- 2) De iudiciis seu causis pro quibus haec Tribunalia

eriguntur, sc., utrum pro solis causis matrimonialibus, sive nullitatis sive separationis, an etiam pro causis iurium et criminalibus.

3) De numero Tribunalium primae et secundae instantiae erigendorum, clare indicatis dioecesis (proprio suo nomine «de Curia») pro quarum territorio commune Tribunal primae et secundae instantiae sit constituendum.

4) De sede ac territorio uniuscuiusque Tribunalis, adiecta tabula geographica, in qua petita sub art. 2, § 2, n. 3, describantur.

§ 3. Quoties agitur de Tribunalibus regionalibus, **coetus**, de quo in § 2, est respectiva Conferentia Episcopalis, ac decisio ferenda est per duas saltem ex tribus partibus suffragiorum, ad normam **decr. Christus Dominus**, n. 38, 4;² si vero agitur de Tribunalibus interdioecesanis, quae regionalia non sunt, **coetus** intelligitur conventus Episcoporum quorum interest, qui quidem unanimes quoad singula puncta supra indicata esse debent.

§ 4. In litteris exsecutoriis decreti erectionis, de quo in art. 2, § 1, mentio fiat de Sanctae Sedis approbatione.

Art. 3

Si erectio fiat promovente ac decidente Signatura Apostolica, haec secundum suum stylum et proximum procedit.

1. «Supremum Tribunal Signaturae Apostolicae tribunalium regionalium vel interregionalium erectionem curat» (Paulus VI,

Const. Apost. **Regimini Ecclesiae Universae**, 15 aug. 1967, n. 105, in **A. A. S.** 59 [1967], 921).
2. **A. A. S.** 58 (1966), p. 693.

LA SIGNATURA APOSTOLICA

CAPUT SECUNDUM DE TRIBUNALIUM MODERATORE, IUDICIBUS ET ADMINISTRIS

Art. 4

Tribunal interdioecesanum, regionale, interregionale subest auctoritati Episcopi Dioecesani loci in quo situm est, vel, si sedes episcopalis vacet, Episcopi senioris respectivae circumscriptionis. Qui Episcopus, utpote Moderator Tribunalis, idem regit nomine omnium Episcoporum pro quorum territorio est constitutum, eique omnia iura et officia attribuuntur quae Ordinariis locorum circa proprium tribunal competunt ad normam sacrorum canonum, necnon ad causas nullitatis matrimonii quod attinet, ad normam Instructionis Sacrae Congregationis de disciplina Sacramentorum, **Provida Mater**, diei 15 augusti 1936, nisi aliud peculiariter cautum sit, vel subiecta materia aperte exigat.

Art. 5

§ 1. Officialis, Iudices, Promotor Iustitiae, Defensor Vinculi, necnon eorum Substituti, constituuntur ad maiorem partem absolutam suffragiorum, quae conferantur oportet in coetu communi Episcoporum respectivae circumscriptionis territorii, pro quo tribunal est erectum.

§ 2. Ceteri ministri a Moderatore Tribunalis constituuntur ad normam iuris communis.

§ 3. Officialis, Iudicum, Promotoris Iustitiae et Defensoris Vinculi nominatio nota fiat Supremo Tribunali Signaturae Apostolicae.

Art. 6

Omnes praedicti:

1. sint dignitate sacerdotali aucti, integritate morum praestantes et, saltem ad Iudices quod attinet, laurea in iure canonico praediti;
2. scientia et experientia iudiciali vere polleant;
3. debitum tempus impendere valeant muneri sibi collato rite obeundo.

Art. 7

Idem iusiurandum de officio rite fideliterque implendo praestare tenentur coram Moderatore vel eius delegato.

Art. 8

§ 1. Officialis, Iudices, Promotor Iustitiae, Defensor Vinculi (necnon eorum Substituti, nisi per modum actus sint deputati) removeri nequeunt ab officio nisi gravi de causa et a respectivo coetu communi Episcoporum, eodem modo quo constituti sunt.

§ 2. In casu tamen urgentis necessitatis ipse Moderator Tribunalis eos suspendere potest, sed de eorundem remotione ac substitutione provideatur iuxta art. 5, § 1, harum Normarum.

§ 3. De remotione autem semper edocenda est Signatura Apostolica.

Art. 9

§ 1. Nemo iudicis munere fungi poterit qui advocati vel procuratoris munus in eodem Tribunali exercuerit aut in quolibet Tribunali actu exerceat, sive directe sive per interpositam personam.

§ 2. Idem valet quoque de Promotore Iustitiae et Defensore Vinculi.

§ 3. Omnes de quibus in art. 8 districte vetantur in quaslibet causas extra munus suum se quomodo libet ingerere.

Art. 10

Moderator Tribunalis collatis consiliis cum ceteris Episcopis respectivae circumscriptionis territorii, album conficiat advocatorum et procuratorum; de quibus servanda sunt praescripta can. 1655-1666, itemque si iidem munus exercere debeant in causis nullitatis matrimonii, praescripta art. 47, § 4; 48, §§ 2-4; 53, § 2 praefatae Instructionis **Provida Mater**.

CAPUT TERTIUM DE MODO PROCEDENDI IN CAUSIS PERTRACTANDIS

Art. 11

In causis pertractandis accurate serventur iuris praescripta, his tamen additis vel mutatis quae infra statuuntur.

Art. 12

Libellus porrigatur Moderatori Tribunalis competentis.

Art. 13

Causae ita inscribantur: primum ponatur nomen Tribunalis, videlicet regionalis vel interdioecesanæ vel interregionalis, dein nomen dioecesis a cuius Tribunali causa pertractanda fuisset in prima instantia ad normam iuris communis; postremo titulus causae; ex. gr. Florentina seu Pistorien. Nullitatis matrimonii (N. N.); Lugdunen. seu Gratianopolitan. Nullitatis matrimonii (N. N.).

Art. 14

§ 1. Moderatoris Tribunalis erit tutorem vel curatorem admittere aut designare ad normam can. 1648 et 1651 et salvo praescripto art. 78, § 3, praefatae Instructionis **Provida Mater**.

§ 2. Quoad procuratorem, autem, minorum servetur praescriptum can. 1648, § 3.

§ 3. Idem tamen Moderator de his decernet collatis

consiliis cum Ordinario partis cui tutor vel curator vel procurator constituendus est.

Art. 15

Ordinarius loci de quo fit sermo in art. 37-41 Instructionis **Provida Mater** intelligendus est Ordinarius domicilii coniugum; qui quidem antequam proprium ferat, oportune cum moderatore tribunalis aget.

Art. 16

§ 1. In casibus exceptis, de quibus can. 1990-1992, quaelibet petitio remittatur ad Moderatorem Tribunalis, qui, praehabito voto Episcopi domicilii coniugum, de eadem videat ad normam art. 226-231 superius citatae Instructionis **Provida Mater**.

§ 2. Itemque, Officialis de quo in art. 228 est Officialis eiusdem tribunalis.

CAPUT QUARTUM**DE MINISTRORUM TRIBUNALIIUM ET ADVOCATORUM AC PROCURATORUM REMUNERATIONE, NECNON DE TAXIS ET EXPENSIS IUDICIALIBUS****Art. 17**

Iudicum et ministrorum remuneratio determinetur in coetu Episcoporum respectivae circumscriptionis territorialis, probe consideratis munerum, locorum temporumque adiunctis et causarum numero.

Art. 18

§ 1. Eodem modo et iuxta eandem normam praestituatur notula cum taxarum et expensarum iudicialium, tum emolumentorum ad advocatos et procuratores spectantium.

§ 2. Eiusmodi autem notula litigantibus distincte notificari debet inde ab exhibito libello litis introductorio.

Art. 19

Quoties gratuitum vel semigratuitum patrocinium concessum fuerit, onus solvendi expensas devolvitur ad fundum constituendum a respectivo coetu Episcoporum.

Art. 20

In eodem coetu decidendum erit qua mensura seu proportione unaquaeque dioecesis relativis Tribunalibus primae et secundae instantiae opem feret, tum idoneos sacerdotes ad munera iudicum et ministrorum suppeditando, tum pecuniariam contributionem solvendo, ex qua et ex Tribunalium introitibus stipendia personarum ac uniuscuiusque Tribunalis sumptus solvi possint.

CAPUT QUINTUM**NORMAE TEMPORANAE SEU TRANSITORIAE****Art. 21**

Decretum, quo constituuntur Tribunalia interdioecesana vel regionalia aut interregionalia, sive primae sive secundae instantiae, a Sancta Sede approbatum, per Praesidem Conferentiae Episcopalis executioni quamprimum mandetur, die ab eodem statuenda.

Art. 22

Quod attinet ad causas die executionis decreti pendentes apud Tribunalia dioecesana ordinaria respectivae circumscriptionis territorialis, haec serventur:
1. Causae quae agitantur in prima instantia, deferantur ad novum Tribunal primae instantiae si dubia

LA SIGNATURA APOSTOLICA

nondum fuerint concordata ad normam iuris communis; deferri vero eidem possunt quae nullitatem matrimonii respiciunt et in phasi instructoria versantur, accedente consensu utriusque coniugis et Defensoris vinculi.

Sin autem iam editum sit praefatum decretum conclusionis in causa, sententia definitiva proferri debet a Tribunali apud quod causa introducta est.

In utroque casu appellatio interponatur apud novum Tribunal appellationis, salva tamen facultate de qua in can. 1599, § 1, n. 1.

2. Idem fiat, congrua congruis referendo, in causis quae agitantur in gradu appellationis.

Praesentes Normae suos plenarios et integros effectus obtinebunt a festo Annuntiationis B. M. V., id est a die XXV martii ani MCMLXXI.

Datum Romae, in Sede Supremi Tribunalis Signaturae Apostolicae, die XXVIII decembris MCMLXX.

Dinus Card. Staffa, **Praefectus**
Ioannes M. Pinna, a **Secretis**